

N:o 129.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 maj 1906
— — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om bestämmande af tullen å maskiner och verktyg efter vikt m. m.

(Bevillningsutskottets betänkande n:o 8.)

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har förslag framställts, att Riksdagen måtte besluta, att tullsatsen å maskiner och verktyg i allmänhet, för närvarande fastställd till 10 procent af varans värde, måtte bestämmas att utgå efter vikt samt att tullen å lokomotiv, lokomobiler, explosionsmaskiner, kylmaskiner och kraftmotorer i allmänhet måtte sättas till vissa i motionen närmare angifna värden, beräknade per 100 kilogram.

Det lär svårligen kunna bestridas, att vår nuvarande tulltaxa, som upprättades i slutet af 1880- och början af 1890-talet, lider af många och väsentliga brister. Visserligen hafva tid efter annan sådana smärre jämkningar vidtagits, hvilka ansetts vara oundgängligen af behovet påkallade. Gifvet är dock, att med den storartade utveckling, handel och industri här i landet under de senaste åren tagit, man numera har att räkna med helt andra förhållanden på detta område än dem, som voro rådande vid tiden för tulltaxans tillkomst; och en närmare granskning af taxan skall otve tydigt gifva vid handen, att densamma icke längre kan anses tillfredsställande. Detta förhållande framträder enligt Riksdagens mening än tydligare, om man jämför vår nuvarande tulltaxa, såväl hvad uppställning som ock ett stort antal af dessa tullsatser beträffar, med dylika i främmande länder.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 24 Häft. (N:is 129-132). 1

Det synes alltså kunna fastslås, att den nuvarande tulltaxan icke motsvarar de anspråk man med fog kan ställa på en principiellt genomförd och fullt modern tulltaxa. Att detta missförhållande med nödvändighet måste framkalla en fullständig revision af taxan, lärers få anses uppenbart. En dylik revision kräver dock på grund af de förarbeten, som äro därmed förenade, en jämförelsevis lång tid. Det vill emellertid synas, som om det ifrågavarande missförhållandet på det område, där det onekligen framträder kraftigast, borde, oafsedt en sådan allmän revision, snarast möjligt undanröjas. Och det kan icke förnekas, att detta gäller i främsta rummet våra värdetullar.

Redan 1888 års tullkommitté, ehuru erkännande värdetullarnas principiella företräde framför vikttullar, uttalade den mening, att med hänsyn till de svårigheter att anordna en mot missbruk betryggande kontroll, som alltid åtföljde förtullning ad valorem, vikttullarna i tillämpningen vore att föredraga. Kommittén hade därför vid taxeförslagets utarbetande gjort gällande den sedan lång tid tillbaka i vår tullagstiftning omfattade grundsats, att tullsatserna skola i regeln bestämmas efter vikt, och värdetullar föreskrivas endast för sådana varor, med afseende å hvilka förtullning efter kvantitet skulle möta alltför stora svårigheter eller eljest vara olämplig, såsom då varan till följd af sin storlek eller tyngd icke kunde lätt vägas (ex. lokomotiv och i allmänhet större maskiner) eller i sådana fall, då det å varan nedlagda arbetet representerade ett ojämförligt större värde än däri ingående materialier (ex. smärre och dyrbarare maskiner).

Oaktadt sålunda tullkommittén föreslog endast ett fåtal enligt kommitténs mening oundgängligen nödiga värdetullar, torde dock med allt skäl kunna ifrågasättas, huruvida icke tidpunkten nu är inne för en undersökning om möjligheten att ytterligare inskränka värdetullarnas antal. Det kan nämligen icke bestridas och har allmänt erkänts, att ett förtullnings sätt efter värdet är förenadt med afsevärdt stora olägenheter. Den erfarenhet, som numera vunnits på detta område, lärers ock till fullo bestyrka riktigheten af detta påstående.

Man synes också numera på de flesta håll visa stor benägenhet att öfvergifva principen af förtullning efter värdet och i stället ansluta sig till den mening, som åt vikttullarna gifver ett bestämdt företräde; och granskar man främmande länders tulltaxor, skall man finna, att i de flesta europeiska stater den sistnämnda principen numera i allmänhet vunnit tillämpning.

För genomförande af en dylik åtgärd, eller värdetullars ersättande med vikttullar, kräfvess emellertid en fullständig och ingående specifikation

af de tullpliktiga artiklarna. Detta åter förutsätter en noggrann, på verklig sakkunskap grundad utredning af hithörande förhållanden, hvilken lämpligast synes böra verkställas genom Eders Kungl. Maj:ts försorg.

Hvad nu särskildt maskintullen angår, lämnas i motionen många och talande vittnesbörd rörande de med en värdeförtullning förenade olägenheter, och det må i detta sammanhang vidare framhållas, hurusom genom af utländska maskinfirmor antagna agenter stora lager af maskiner införas hit till landet till värden, motsvarande endast själfva tillverkningskostnaden. Att man under sådana omständigheter vid varornas förtullning icke kan med tullen träffa den på varan beräknade handelsvinsten, synes ligga i öppen dag likasom det ock är tydligt, att den svenske köparen, hvilken direkt importerar varan, nödgas betala högre tull än utlänningen. Dessa förhållanden innebära en oegentlighet och påkalla utan tvifvel rättelse.

Riksdagen har alltså, behjärtande frågans stora vikt och betydelse, funnit sig böra hos Eders Kungl. Maj:t göra framställning om en utredning i ämnet.

Med hänsyn till hvad ofvan anförts rörande maskintullen äfvensom de svårigheter, hvilka i allmänhet äro förenade med en mera utförlig specifikation, synes emellertid den ifrågavarande utredningen böra omfatta allenast maskiner, redskap och verktyg, såväl specificerade som ej specificerade, jämte de artiklar, som med dessa stå i oskiljaktigt sammanhang.

Riksdagen, som slutligen anser sig böra erinra därom, att denna framställning ingalunda innefattar någon begränsning af den utredning, hvilken i anledning af beslutade tullförhöjningar i främmande länder begärdes af 1903 års Riksdag, får alltså anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t, så snart ske kan, låta verkställa utredning samt för Riksdagen framlägga förslag angående lämpligaste sättet för sådan förändring af gällande tulltaxa, att maskiner, redskap och verktyg, såväl specificerade som ej specificerade, såvidt möjligt blefve åsatta viktull i stället för värdetull.

Stockholm den 12 maj 1906.

Med undersätlig vördnad.